

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

04 martie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în componența:

președinte – Petru Ursache,

judecători – Nicolae Gordilă, Ghenadie Nicolaev, Constantin Alerguș, Vladimir Timofti,

a judecat în ședință publică recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bender, Cătălin Scutelnic, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bender din 09 octombrie 2013, în cauza penală în privința lui,

Derevițchi Vitalie Vladimir, născut la 06 octombrie 1985, originar și domiciliat or. Căușeni, str-la 2 Pușkin 12.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. în prima instanță din 15.01.2013 pînă la 02.07.2013

2. în instanța de apel din 10.09.2013 pînă la 09.10.2013

3. în instanța de recurs din 27.11.2013 pînă la 04.03.2014

Procedura de citare a fost legal executată.

S-au prezentat:

Procurorul, Nicolae Suvac, care a solicitat admiterea recursului.

Avocatul, Alexandr Ghițu, care a solicitat respingerea recursului.

Inculpatul, Vitalie Derevițchi, care a solicitat respingerea recursului.

Colegiul penal lărgit asupra recursului,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni din 02 iulie 2013, Derevițchi V.V. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 217 alin. (4) lit. b) CP la 3 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. În baza art. 90 alin. (1) CP, i-a fost suspendată condiționat pedeapsa pe un termen de 3 ani.

2. Potrivit sentinței, Derevițchi V.V. în luna octombrie 2012, intenționat, în mod ilegal și fără scop de înstrăinare, păstra la domiciliul său în or. Căușeni, stradela 2 Pușchin, nr. 12, o sacoșă în care se aflau 65 pachetele de masă vegetală uscată, mărunțită, și o sticlă de plastic cu depuneri de substanțe uleioase, care au fost depistate și ridicate în timpul percheziției autorizate, efectuate la 16 octombrie 2012. Conform raportului de expertiză nr. 4007 din 08 noiembrie 2012, masa vegetală reprezintă marihuană, care se atribuie la substanțe narcotice, cantitatea ei fiind de 3536.6 gr., iar depunerile de culoare cafenie de pe pereții interiori ai fragmentului de butelie reprezintă rășină de cannabis, care se atribuie la substanțele narcotice, masa acestuia fiind de 2,68 gr.

Tot el, în luna decembrie 2012, intenționat, în mod ilegal și fără scop de înstrăinare păstra la domiciliul său în or. Căușeni, stradela 2 Pușkin, nr. 12, 6 pachetele de masă vegetală uscată, mărunțită, care au fost depistate și ridicate în

timpul percheziției autorizate efectuate la 22 decembrie 2012. Conform raportului de expertiză nr. 5214 din 27 decembrie 2012, masa vegetală reprezintă marijuana, care se atribuie la substanțe narcotice, cantitatea ei fiind de 22.62 gr. Potrivit Hotărîrii Guvernului privind aprobarea listei substanțelor narcotice, psihotrope și plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora nr.79 din 23.01.2006, cantitatea substanțelor narcotice depistate se referă la proporții deosebit de mari.

Deși, conform rechizitoriului acțiunile lui Derevițchi V.V. au fost încadrate în baza art. 217¹ alin. (4) lit. d) CP, - *circulația ilegală a substanțelor narcotice în scop de înstrăinare, adică, păstrarea, prelucrarea ilegală a substanțelor narcotice în scop de înstrăinare, săvârșită în proporții deosebit de mari*, instanța de fond i-a calificat acțiunile acestuia în baza art. 217 alin. (4) lit. b) CP, adică, *păstrarea substanțelor narcotice, săvârșite în proporții deosebit de mari și fără scop de înstrăinare*.

3. Sentința în cauză a fost contestată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Derevițchi V.V. să fie condamnat în baza art. 217¹ alin. (4) lit. d) CP, la 7 ani închisoare, în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 3 ani. În motivarea apelului procurorul a invocat:

- aprecierea eronată de către instanța de fond a probelor pe caz;
- instanța de fond incorect i-a calificat acțiunile inculpatului în baza art. 217 alin. (4) lit. b) CP;
- în acțiunile inculpatului sunt prezente elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 217¹ CP.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bender din 09 octombrie 2013 a fost admis parțial apelul declarat, casată sentința, în latura penală, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărîre în această parte, prin care Derevițchi V.V. a fost condamnat în baza art. 217 alin. (4) lit. b) CP, la 1 an închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita activități legate de gestionarea substanțelor narcotice pe un termen de 5 ani. În rest sentința a fost menținută.

Instanța de apel a menționat că, afirmațiile acuzatorului de stat privitor la încadrarea incorectă a acțiunilor inculpatului în baza art. 217 alin. (4) lit. b) CP, sunt neîntemeiate și nu pot servi ca argumente în folosul apelului, din motivul că, în cadrul ședinței instanței de judecată nu s-a constatat prin probele prezentate de acuzatorul de stat faptul păstrării substanțelor narcotice în scop de realizare, cât și că inculpatul ar fi organizat consumul de substanțe narcotice.

Alte probe ce ar confirma cu certitudine faptul că inculpatul s-ar fi ocupat de realizarea substanțelor narcotice, în viziunea instanței de apel, nu au fost prezentate în ședința instanțelor de judecată, iar afirmațiile inculpatului privitor la faptul că împărțirea substanțelor narcotice depistate în pachetele a fost condiționată de intențiile dumnealui de a micșora dozele întrebuintate personal în scopul încetării consumului substanțelor narcotice n-au fost combătute, iar afirmațiile acuzării în

acest sens, cum că partajarea în pachetele separate ar confirma scopul de realizare a substanțelor narcotice poartă un caracter ipotetic și nu pot servi ca argumente în folosul apelului.

Deci, de vreme ce n-au fost prezentate careva probe incontestabile ce ar confirma cu certitudine intenția inculpatului la înstrăinarea substanțelor narcotice, iar din materialele cauzei rezultă că martorii Orehov A. și Perju A. au luat substanțe narcotice, care se aflau împachetate pe masă, fără voia și știința inculpatului, fiind îndată și reținuți de colaboratorii de poliție, instanța de apel a susținut concluzia primei instanțe că în acțiunile inculpatului lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art. 217¹ alin. (4) lit. d) CP, corect încadrând acțiunile acestuia în baza art. 217 alin. (4) lit. b) CP prin indicii păstrarea substanțelor narcotice în proporții deosebit de mari fără scop de înstrăinare.

Totuși, instanța de apel a considerat că apelul urmează a fi admis din alte considerente decât cele expuse în apel, cu casarea sentinței în partea ce ține de latura penală, din motivul că la individualizarea pedepsei, instanța de fond nu a ținut cont de toate circumstanțele reale și personale ale acestei cauze.

Astfel, instanța de fond a indicat că la stabilirea pedepsei au fost aplicate prevederile art. 7; 75 CP, s-a avut în vedere gradul de pericol social al infracțiunii comise, de lipsa circumstanțelor agravante și prezența doar a celor atenuante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, astfel, ajungând la concluzia aplicării în privința inculpatului a pedepsei penale închisoarea pe un termen redus până la limita minimă prevăzută de sancțiunea normei penale imputate, însă deși minimul pedepsei închisorii prevăzute la art. 217 alin. (4) lit. b) CP este de 1 an, i-a aplicat inculpatului pedeapsa închisorii pe un termen de 3 ani.

Instanța de apel a mai reținut, că în motivarea soluției privind aplicarea prevederilor art. 90 CP, instanța de fond a indicat ca circumstanță excepțională faptul că inculpatul este unicul membru adult în familie, unde mama lui este bolnavă și necesită îngrijire de o altă persoană. În același timp, în ședința de judecată s-a constatat cu certitudine că inculpatul nu locuiește împreună cu mama sa, iar careva probe care ar confirma că acesta îngrijește de maica sa nu au fost prezentate.

În circumstanțele descrise, instanța de apel a considerat că concluzia primei instanțe referitor la necesitatea aplicării suspendării condiționate a executării pedepsei închisorii este prematură și neîntemeiată, instanța de fond unilateral a analizat circumstanțele care au servit la individualizarea pedepsei.

Instanța de apel a rezumat, că acțiunile inculpatului poartă un caracter social periculos, infracțiunea comisă este de categorie gravă, ultimul prezentând un pericol social sporit pentru societate. În același timp, instanța de apel a reținut ca circumstanțe atenuante: recunoașterea vinovăției și sincera căință, cât și săvârșirea infracțiunii pentru prima dată.

Totuși, date fiind circumstanțele reale și personale stabilite în cauză, și ținând cont de prezența circumstanțelor, atenuante și lipsa circumstanțelor agravante, că se caracterizează pozitiv la locul de trai, că anterior nu a comis și nu a fost tras la

răspundere penală, instanța de apel a considerat că pedeapsa închisorii în limita minimă a sancțiunii art. 217 alin. (4) lit. b) CP este suficientă pentru corectarea inculpatului și echitabilă faptelor comise.

5. Decizia instanței de apel este contestată cu recurs ordinar de către procuror, care solicită casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată. În motivarea recursului se invocă că, instanța de apel:

- a dat o apreciere juridică incorectă probelor și faptelor prezentate de acuzare;
- instanța de apel stabilind eronat scopul deținerii substanțelor narcotice de către inculpat, greșit a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 217 CP.

6. Verificând argumentele invocate în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat urmează a fi admis din următoarele considerente:

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit cerințelor aceluiași articol, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit constată, că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea cauzei în apel, iar erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs.

Recurentul a criticat decizia contestată, invocând, temeiul de casare prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, pe care instanța de recurs le consideră prezente și își va argumenta poziția sa în felul următor:

Conform actului de învinuire înaintat de acuzatorul de stat, fapta inculpatului întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de *circulație ilegală a substanțelor narcotice în scop de înstrăinare*, adică, *păstrarea, prelucrarea ilegală a substanțelor narcotice în scop de înstrăinare, săvârșită în proporții deosebit de mari*, prevăzut de art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, însă instanța de fond a calificat acțiunile inculpatului în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, adică *păstrarea substanțelor narcotice, săvârșite în proporții deosebit de mari, fără scop de înstrăinare*, încadrarea instanței de fond fiind menținută de către instanța de apel.

Instanța de apel în acest context a concluzionat că: *“instanța de fond, corect a determinat circumstanțele de drept și de fapt, și just a ajuns la concluzia că inculpatul a săvârșit anume infracțiunea prevăzută la art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, adică păstrarea substanțelor narcotice săvârșite în proporții deosebit de mari și fără scop de înstrăinare.*

Astfel, în cadrul ședinței instanței de judecată nu s-a constatat prin probele prezentate de acuzatorul de stat, faptul păstrării substanțelor narcotice în scop de realizare, cât și că inculpatul ar fi organizat consumul de substanțe narcotice”.

La baza acestei concluzii instanța de apel a pus:

1. Declarațiile inculpatului, și anume că: *„ Atât în cadrul anchetei penale, cât și în cadrul examinării cauzei în instanța de judecată, inculpatul a declarat că substanțele narcotice depistate la domiciliul său îi aparțin și le păstra pentru necesități personale, nici când n-a vândut substanțe narcotice și nici n-a organizat consumul acestora de alte persoane. Orehov A., Perju A. și Cojuhari A., sunt cunoscuții săi și în ziua de 16 octombrie 2012 au intrat în ospeție voluntar, nu la invitația inculpatului. La fel, voluntar au încercat să consume substanțe narcotice, care erau pe masă, această încercare fiind curmată de colaboratorii de poliție care au venit și au petrecut percheziția”.*

Însă, Colegiul remarcă că, inculpatul în cadrul urmăririi penale, fiind audiat în calitate de bănuit (f.d.32, 72) și învinuit (f.d.41, 78) nu a dat declarații, doar a menționat că: *„Bănuiala adusă îmi este clară, nu recunosc în ce sunt bănuit, deoarece eu nu cunosc de unde s-a luat cînepa și cine a adus-o. La moment folosindu-mă de drepturile mele procesuale, refuz să fac declarații”*, *„nu recunosc deoarece n-am cultivat și nu am vândut”*. Iar declarațiile acestuia date în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond (f.d.144), sunt redată în cadrul procesului-verbal al ședinței de judecată din 14 februarie 2013, nefiind consemnate în scris de greșier ca document separat, citită de greșier, semnată de inculpat, greșier și președintele ședinței, și nefiind anexată la procesul-verbal în cauză, fapt ce vine în contradicție cu prevederile art. 337 Cod de procedură penală. Mai mult ca atât, nici instanța de apel nu a respectat prevederile menționate, declarațiile inculpatului fiind doar redată în cadrul procesului-verbal al ședinței de judecată din 08 octombrie 2013 (f.d.173).

2. Declarațiile martorilor Orehov A.V și Perju A.V. și anume că: *„Martorii Orehov A. și Perju A. în ședința instanței de judecată au declarat că la 16 octombrie 2012, au venit în ospeție la inculpat voluntar, întâlnindu-se doar la domiciliul acestuia, și, depistând pe masă pachete cu cânepă uscată, fără a fi îndemnați de cineva au început a consuma substanțe narcotice. Nici când nu au procurat substanțe narcotice de la inculpat și nici nu au auzit ca acesta să realizeze astfel de substanțe. Au mai declarat că depozițiile făcute la anchetă*

au fost făcute sub influența colaboratorilor de poliție, fiind scrise de aceștia și doar semnate de dumnealor, nu confirmă aceste depoziții. În afară de aceasta martorul Orehov A. a mai declarat că, privitor la falsificarea depozițiilor sale de către anchetator s-a plâns procurorului r-lui Căușeni, însă ultimul i-a comunicat că toate lucrurile se vor clarifica în instanța de judecată”.

În acest context, Colegiul menționează că, în cadrul urmăririi penale, martorul Orehov A.V. fiindu-i explicate drepturile și obligațiile sale, precum și fiind avertizat pentru darea de declarații cu bună știință false, a fost audiat, și conform procesului-verbal de audiere din 22 decembrie 2012, acesta a declarat că: „...Деревецкий Виталий угостил нас марихуаной и предложил всем нам покурить марихуану методом бутылки с водой, пошли за дом, где употребляли выше указанные вещества, затем сотрудники полиции и задержали нас. Хочу пояснить что Деревецкий Виталий неоднократно продавал мне марихуану в стоимости 100 сто леев за один коробок из под спичек, а также он продавал и другим лицам...Протокол допроса записан с моих слов верно мною прочитан в чем расписываюсь.” (f.d.50).

Declarații similare a dat și martorul Perju A.V., acestea fiind consemnate în procesului-verbal de audiere din 24 decembrie 2012 (f.d.51).

După efectuarea acțiunilor procesuale în cauză, în cadrul urmăririi penale, nici martorii Orehov A.V. și Perju A.V. nu au înaintat careva obiecții sau demersuri, în privința acestor acțiuni.

În instanța de fond martorii în cauză au fost audiați, preventiv fiind avertizați de răspunderea penală pentru declarațiile false (f.d. 151, 152-153, 154, 155-156). Declarațiile în cauză fiind contradictorii cu cele date la etapa urmăririi penale, au fost citite cele depuse la urmărirea penală. Pe marginea contradicțiilor apărute, s-au pus întrebări adăugătoare, la care martorul Perju A.V. a declarat că: „...Declarațiile date la urmărirea penală în ceea ce privește folosirea gratisă a marihuanei la Derevițchi nu sunt corecte. Posibil la urmărirea penală anchetatorul nu a înțeles corect declarațiile mele. Înainte de a semna declarațiile nu le-am citit... Confirm semnătura din declarațiile date la anchetă. La moment spun adevărul... Nu mi-au fost date citire declarațiile la anchetă...” Iar martorul Orehov A.V. a declarat că: „La 22 decembrie 2012 când am fost reținut am dat declarații și după ce am semnat, mi s-a dat citire, eu nu am fost de acord cu cele scrise și am început să mă contrazic cu el... Semnătura din procesul-verbal de audiere îmi aparține. Concretizez că în ședința de judecată spun adevărul... Nu am fost preîntâmpinat la comisariat despre răspunderea penală pentru darea de declarații false. Pentru faptul că colaboratorii de poliție mi-au scris declarații false am fost în luna februarie 2012 la viceprocuror care m-a anunțat că dosarul se află în judecată și nu poate face nimic. Nu m-am adresat în scris, adresarea a fost sub formă verbală.”

În instanța de apel, conform procesului-verbal al ședinței de judecată din 08 octombrie 2013 au fost doar citite declarațiile date la etapa examinării în fond (f.d.173).

Analizând contradictorialitatea declarațiilor martorilor Orehov A.V. și Perju A.V., instanța de apel a conchis că: „Din materialele cauzei, rezultă că într-adevăr declarațiile martorilor Orehov Andrei și Perju Artur au fost înscrise în procesele verbale de

audiere a martorilor în timpul anchetei de alte persoane și nu de dumnealor, ultimii doar le-au semnat”.

Astfel, Colegiul constată că, instanța de apel a admis declarațiile date la etapa instanței de fond, ignorând cele date la etapa urmăririi penale, concluzie menținută și de instanța de apel.

În viziunea instanței de recurs instanțele de fond și de apel, constatând divergențele apărute în declarațiile depuse de martorii Orehov A.V. și Perju A.V. la diferite etape a procesului penal, nu s-au expus asupra faptului admiterii unora și respingerea altora, fără analiza acestora, cu argumentarea concluziilor sale de apreciere. Ca urmare, instanța de apel a admis declarațiile depuse la etapa instanței de fond, motivând prin faptul că, declarațiile acestora în proces-verbal au fost scrise nu personal de persoanele ce au dat declarații, dar de colaboratorii ce efectuau urmărirea penală.

Colegiul remarcă că o astfel de abordare a problemei menționate de către instanța de apel este contrară prevederilor art. 105, 109 și 260 Cod de procedură penală. Raportând prevederile menționate la modalitatea audierii martorilor de către persoana ce a efectuat urmărirea penală, Colegiul evidențiază că, martorilor le-au fost explicate drepturile și obligațiile sale, aceștia au fost avertizați pentru darea de declarații cu bună știință false, după audierea acestora declarațiile fiind citite au fost contrasemnate de ei, cu mențiunea scrisă personal că, cele redade în proces-verbal coincide cu cele declarate, astfel, nefiind depistate careva încălcări. Instanțele de fond și de apel nu au dat apreciere acestor circumstanțe. Mai mult, în ședința de judecată martorii au confirmat semnăturile sale de pe procesele-verbale de audiere la etapa urmăririi penale și nu au comunicat de aplicarea presiunii fizice sau psihice asupra lor, careva obiecții în acest sens nu au fost formulate în procesul-verbal de audiere.

3. La analiza probelor, în fine, Curtea de Apel a concluzionat că: *“Alte probe ce ar confirma cu certitudine faptul că inculpatul s-ar fi ocupat de realizarea substanțelor narcotice, în viziunea instanței de apel, n-au fost prezentate în ședința instanțelor de judecată...”*

La acest capitol Colegiul remarcă că, conform procesului-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel din 08 octombrie 2013 (f.d.173), s-a dat citire probelor materiale: *ordonanța de conexare (f.d.1), ordonanța de începere a urmăririi penale (f.d.4), ordonanța de efectuare a percheziției (f.d.14), încheierea Judecătorei Centru mun. Chișinău din 17.10.2012 de efectuare a percheziției (f.d.16), proces-verbal de percheziție (f.d.17-18), raportul de expertiză și tabelul foto (f.d. 22-24), proces-verbal de reținere (f.d.28), revendicare (f.d.34), încheierea Judecătorei Centru mun. Chișinău din 24.12.2012 și mandatul de arest (f.d.44-45), ordonanță de efectuare a percheziției (f.d.54), proces-verbal de percheziție (f.d.57-58), ordonanță de recunoaștere a obiectelor în calitate de probă (f.d.66), raport de expertiză (f.d.62-64), răspunsul medicului narcolog și psihiatru (f.d.133), caracteristica de la locul de trai pe numele lui Derevițchi V. (f.d.134), certificatul Consiliului republican de expertiză medicală a vitalității (f.d.137-138).* Însă, instanța de apel în contradicție cu prevederile

art. 100 și 101 Cod de procedură penală, le-a ignorat, nu le-a analizat și nu le-a apreciat și ca urmare, nu s-a expus nici asupra admiterii și nici a respingerii acestora.

Astfel, instanța de apel, ignorând integral cumulul dat de probe expus mai sus, în decizia sa a conchis că alte probe ce ar confirma cu certitudine faptul că inculpatul s-ar fi ocupat de realizarea substanțelor narcotice, n-au fost prezentate, fapt ce duce la concluzia că deși la materialele cauzei sunt prezentate un șir de probe, instanța fără a le verifica și aprecia în baza propriei și juste evaluări, în viziunea Colegiului, eronat și prematur a constatat că alte probe nu au fost prezentate.

Deci, Colegiul atestă faptul că, instanța de apel nu a aplicat prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, care stipulează că fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, ca apoi să se expună asupra admisibilității sau inadmisibilității probei respective, expunând temeiul respectiv în decizia sa.

Mai mult, Colegiul menționează că, deși procurorul, nefiind de acord cu concluzia instanței de fond în apel a adus un șir de argumente, și anume, inclusiv și faptul că nu s-a dat aprecierea cuvenită declarațiilor inculpatului și martorilor menționați mai sus, care în cumul cu alte probe confirmă, în opinia lui, vinovăția inculpatului conform învinuirii înaintate, și consideră că acțiunile lui urmează a fi încadrate conform prevederilor art. 217¹ alin. (4) Cod penal, Curtea de Apel, deliberând asupra apelului procurorului a concluzionat, la general că: *„Afirmările acuzatorului de stat privitor la încadrarea incorectă a acțiunilor inculpatului în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, sunt neîntemeiate și nu pot servi ca argumente în folosul apelului, din motivul că, în cadrul ședinței instanței de judecată nu s-a constatat prin probele prezentate de acuzatorul de stat faptul păstrării substanțelor narcotice în scop de realizare, cât și că inculpatul ar fi organizat consumul de substanțe narcotice.”*

Astfel, Colegiul conchide că instanța de apel, ignorând un cumul de probe administrate la dosar, a admis și a apreciat prioritar numai declarațiile inculpatului, și a martorilor Orehov A.V. și Perju A.V. date în instanța de fond, care și au fost puse la baza hotărârii adoptate, prin care acțiunile lui Derevițchi V.V. au fost încadrate în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal.

Analizând hotărârile instanțelor de judecată, Colegiul constată că atât instanța de fond cât și instanța de apel, în mod corect au stabilit apartenența inculpatului a substanțelor narcotice păstrate și depistate la domiciliul acestuia. Însă în privința scopului deținerii acestor substanțe narcotice, instanța de apel prematur a conchis că: *“...n-au fost prezentate careva probe incontestabile ce ar confirma cu certitudine intenția inculpatului la înstrăinarea substanțelor narcotice, iar din materialele cauzei rezultă că martorii Orehov A. și Perju A. au luat substanțe narcotice, care se aflau împachetate pe masă, fără voia și știința inculpatului, fiind îndată și reținuți de colaboratorii de poliție, prima instanță justificat a ajuns la concluzia că în acțiunile inculpatului lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal...”*

Deși, instanța de fond s-a limitat numai la redarea în sentință a noțiunii de înstrăinare, Colegiul specifică că la capitolul stabilirii prezenței sau nu a scopului

deținerii acestor substanțe narcotice, este necesară invocarea doctrinei și a practicii judiciare:

Înstrăinarea ilegală de plante care conțin substanțe narcotice sau psihotrope ori de substanțe narcotice, psihotrope sau analoage ale acestora reprezintă orice acțiune în urma căreia posesor al substanțelor respective devine o altă persoană (vînzare, donare, schimb, achitare a datoriei, dare cu împrumut etc.).

Înstrăinarea ilegală de substanțe narcotice, psihotrope sau analoage ale lor se consideră infracțiune consumată în momentul primirii acestor substanțe de către o altă persoană.

Scopul înstrăinării este prezent atunci cînd făptuitorul urmărește transmiterea plantelor sau a substanțelor vizate în posesia unei alte persoane. Nu are importanță dacă, prin comiterea faptei, subiectul a urmărit realizarea unui interes material.

Despre prezența scopului de înstrăinare pot mărturisi, în prezența unor temeiuri suficiente: procurarea, prepararea, păstrarea sau transportarea substanțelor narcotice de către o persoană care nu le consumă; numărul mare de plante care conțin substanțe narcotice sau psihotrope; amplasarea acestor substanțe în recipiente care facilitează înstrăinarea; existența unei înțelegeri cu cei care urmează să procure astfel de substanțe etc. Pentru stabilirea prezenței scopului de înstrăinare, este necesară identificarea tuturor acestor circumstanțe în ansamblu, și nu doar a uneia din ele.

Prin organizare a consumului ilegal de substanțe narcotice sau psihotrope se au în vedere acțiunile făptuitorului îndreptate spre realizarea scopului propus: ca persoanele interesate să poată consuma aceste substanțe - îndemnarea, propunerea, darea de sfaturi, selectarea potențialilor consumatori etc.

Drept motive ale infracțiunii respective pot servi satisfacerea poftei de consum, interesul material, năzuința afirmării de către făptuitor în fața celor din jur (în cazul consumului public), năzuința de a curma suferințele persoanelor dependente de droguri.

Îndemn la consumul de substanțe narcotice sau psihotrope se consideră orice acțiune premeditată săvîrșită prin violență, înșelăciune, limitare a libertății, tortură sau batjocură la adresa persoanei, precum și înduplecarea, propunerea, darea de sfaturi și alte acțiuni, acestea avînd drept scop provocarea dorinței de consum al unor astfel de substanțe de către persoana asupra căreia se exercită influența.

Raportînd cele indicate la speța supusă judecării Colegiul penal lărgit consideră că instanța de apel s-a expus prematur asupra probelor menționate, fără o analiză în cumul a tuturor probelor prezentate de părți, neelucidînd faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, ca urmare fiind prematură soluția instanței de fond menținută de instanța de apel privind lipsa scopului de înstrăinarea a substanțelor narcotice, și ca urmare încadrarea acțiunilor lui Derevițchi V.V. în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, odată ce la domiciliul acestuia au fost descoperite substanțe narcotice în proporții deosebit de mari, ambalate după unele criterii determinate pentru realizare, în recipiente care facilitează înstrăinarea acestora, inculpatul nu se afla la evidența medicului narcolog,

respectiv nu era consumator de droguri, în rezultatul percheziției din 16.10.2012 la domiciliul inculpatului au fost depistate 65 de pachete cu marihuană, iar ulterior, în rezultatul percheziției repetate din 22.12.2012 tot la domiciliul inculpatului au fost depistate 6 pachete și o cutie de chibrite cu marihuană, declarațiile martorilor Orehov A.V. și Perju A.V. depuse la etapa urmăririi penale, fapte ce în cumul permiteau a trezi bănuiele rezonabile privind intenția inculpatului de a înstrăina aceste substanțe și care trebuiau verificate de către instanța de apel.

În opinia instanței de recurs, instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, fiind prezentă discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, ignorarea unor aspecte evidente, ce au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii premature, nemotivate.

Rezumând cele menționate, Colegiul constată că, instanța de apel urma să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, încadrarea juridică corectă a acțiunilor lui Derevițchi V.V., să aprecieze conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și în concluziile sale să motiveze admiterea unor probe sau respingerea altora (art. 394 alin. (1) pct. 2 Cod de procedură penală). Contrar acestor stricte prevederi legale instanța de apel selectiv a apreciat un grup de probe, ignorând o parte din probe, fără să le aprecieze pe fiecare în parte și să se expună asupra admisibilității sau inadmisibilității lor, expunând temeiul respectiv și argumentând clar concluziile sale în decizia adoptată.

Astfel, Colegiul constată că și-au găsit confirmare temeiurile invocate de recurent și prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală: *„Hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, din care reiese că, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită”*, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

Mai mult ca atât, la examinarea apelului, de fapt la argumentele invocate de procuror în apel nu s-a dat răspuns argumentat, instanța de apel doar s-a expus printr-o frază cu caracter general, prin ce a încălcat prevederile art. 414 alin. (3) Cod de procedură penală.

Colegiul specifică că instanța de apel, fiind sesizată prin apel, urma să analizeze, să aprecieze și să verifice fiecare probă aparte, să dezvăluie fiecare concluzie de acceptare sau respingere a probei, fapt ce pe caz nu a avut loc, fiind înfăptuită o apreciere eronată și formală de ordin general a probelor și circumstanțelor cauzei penale.

În asemenea condiții, instanța de recurs conchide că, decizia instanței de apel urmează a fi casată cu remiterea cauzei în instanța de apel pentru rejudecare în alt complet de judecători, în cadrul căreia urmează a fi apreciate probele fiecare în parte și toate în cumul, la justa lor valoare pentru adoptarea unei soluții legale și corecte.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile

legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apel, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere cuvenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să analizeze la modul cuvenit scopul acțiunilor inculpatului, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, prezența sau lipsa în acțiunile inculpatului a infracțiunii incriminate, și să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, de practica relevantă a CtEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

Conform prevederilor art.435 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs soluționând recursul, rezolvă și chestiunile complementare prevăzute în art.416 Cod de procedură penală, inclusiv aplicarea măsurii preventive inculpatului, conducându-se de prevederile art.329 Cod de procedură penală.

În conformitate cu prevederile art.176 Cod de procedură penală, măsurile preventive pot fi aplicate de către instanța de judecată numai în cazurile în care există suficiente temeiuri rezonabile de a presupune că inculpatul ar putea să se ascundă de instanță, să împiedice stabilirea adevărului în procesul penal ori să săvârșească alte infracțiuni, de asemenea ele pot fi aplicate de instanță pentru asigurarea executării sentinței în cazurile săvârșirii unei infracțiuni pentru care legea prevede pedeapsa privativă de libertate pe un termen mai mare de 2 ani.

Prin urmare, Colegiul concluzionează că sînt întrunite toate condițiile pentru aplicarea în privința lui Derevițchi V.V. a măsurii preventive – arestul preventiv, atît din punct de vedere al dreptului intern, cît și al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, și anume există motive verosimile de a bănuși că inculpatul a săvârșit o infracțiune deosebit de gravă pentru care legea prevede o pedeapsă privativă de libertate, ce depășește considerabil termenul de 2 ani și se va eschiva de la prezentarea în ședința de judecată, tergiversînd examinarea cauzei, fiind prezent și riscul influențării martorilor. Cu atît mai mult că depozițiile martorilor, în speță, depuse la etapa urmăririi penale și în instanța de fond diferă esențial.

Aspectele invocate mai sus se circumscriu cerințelor Curții Europene care, verificînd temeiurile de arestare din dreptul intern în respectarea art. 5§1 din Convenție, a apreciat caracterul rezonabil al detenției preventive, arătînd că detenția este justificată doar dacă se face dovadă că asupra procesului penal planează cel puțin unul dintre următoarele pericole care trebuie apreciate în concret pentru fiecare caz în parte: pericolul de săvârșire a unor noi infracțiuni, pericolul de distrugere a probelor, riscul presiunii asupra martorilor, pericolul de dispariție a inculpatului.

Astfel, reieșînd din cele expuse, Colegiul consideră oportun de a alege în privința lui Derevițchi V.V. măsura preventivă – arestul preventiv pe un termen de 90 de zile, începînd cu 04 martie 2014.

7. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E:

Admite, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bender, Cătălin Scutelnic, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bender din 09 octombrie 2013, în cauza penală în privința lui **Derevițchi Vitalie Vladimir**, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

În privința lui Derevițchi Vitalie Vladimir, se aplică măsura preventivă – arestarea preventivă pe un termen de 90 (nouăzeci) zile.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată public la 25 martie 2014, ora 09.50.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Nicolae Gordilă

Ghenadie Nicolaev

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti